

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Roman Hošek

Název práce: Odhad rozměru bregma-basion z alternativních rozměrů lebky: využitelnost při odhadu výšky postavy.

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):
Anna Pankowská

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem DP je nalézt alternativní body a rozměry k rozměru BBH (basion-bregmatická výška) a vytvořit regresní rovnici, kterou lze použít v případě nezachovalosti nebo nemožnosti použití BBH rozměru, který se používá pro odhad výšky postavy. Rovnice měly být vytvořeny pro různé kosterní soubory, takový závěr z výsledků neplatí nebo není jasný. Cíl nepovažuji za zcela splněný.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce vyžadovala náročnější sběr dat z kosterních pozůstatků uložených v depozitářích NM v Praze a opakované měření lebek. Tvůrčí přístup práce vidím ve stanovení rozměrů lebky a snaze nalézt alternativní rozměr k basion-bregmatické výšce.

Nicméně diplomová práce, podle mého názoru, nedosahuje očekávaných standardů. Po přepočítání souboru s daty uvedených v Tab. 29 jsem našla signifikantní vztah ($<0,05$) mezi BBH a Ba/Ft, ekr, Ba/Lambda a Fmt. Autor zmiňuje „nejvyšší stupeň těsnosti“ pouze u Ba/Ft (?). Z práce mi proto není jasné, z jakého souboru vyplývá Romanův výsledek. Autor dále nerozlišuje jednotlivé soubory a také neuvádí F statistiku (významnost vztahu na hladině významnosti).

Samotné členění práce a proporcionalita neodpovídá empirickému výzkumu. DP se týká odhadu rozměru z alternativních rozměrů a 30 stran textu je věnováno učebnicovému popisu a klasifikaci tafonomických procesů, aniž by je autor vztáhnul k řešenému problému. V textu se objevují části, které tam nemusí být, např. odstavec: „Thomas Crist a kolektiv se zabývají posmrtnou deformací dětských lebek. Práce to jsou velmi zajímavé, avšak pro můj výzkum irelevantní“. V cíli autor rozepisuje jednotlivé kroky své práce a celá kapitola působí jako Souhrn. V kapitole Historický přehled metod měření VP autor nedokonale popisuje princip metod, např. nejasně působí na s. 18 popis metody Rexter et al. (2006), kde Roman píše, že metoda je doplněna o novou proměnnou, věk jedince a následovně píše, že věk nemá na posouzení výšky vliv. Má nebo nemá? Popis metod není dotážen do konce, chybí kritické posouzení, jaká jsou pro a proti, proč se objevují revize např. Fullyho anatomické metody? Roman také nezmiňuje metodu Ruff et al. (2012).

Na str. 37 a 46 je uvedená úplně stejná informace o perimortálních a postmortálních zlomeninách lebky s odlišným odkazem na literaturu. Je možné, že si autor nepamatuje, co psal? Ani kapitola Materiál není příliš srozumitelná, nejsou jasné četnosti, např. „tento soubor čítal 289 lebek (n=100), s. 50.

Statistické metody jsou zbytečně rozepisovány. Roman se rozsáhle věnuje principu chyby měření (absolutní a relativní vyjádření chyby), poté prezentuje mnoho tabulek hodnot s opakovaným měřením a na závěr se vyjádří tvrzením, že chyba je „zanedbatelně malá“. Proč se nevyjádří explicitně? Závěr a diskuze působí odbytě, nejsou dotazeny myšlenky. Autor se zmiňuje o negativních faktorech, ale končí u tvrzení, že jsou a je nutné provést další výzkum.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Jazykový projev

Jazykový projev je na nižší úrovni. Text obsahuje spoustu zbytečných slov, odstavce jsou často nedokončené. Některé věty nedávají smysl, např. „Některé studie dokázaly vymyslet metody“ (s. 20). Odborné termíny jsou užívány ledabyle: česky skloňuje latinské termíny „styloidu“, (s. 15), používá neobdobné anatomické termíny: délka „bérce“, „nadočnice“, v jednom řádku uvede holenní kost a ve druhém „holeň“. Nerozlišuje přesnost metod, aplikovatelnost (s. 17 „Obrovskou výhodou této metody je její přenosnost na všechna možná etnika ze všech možných časových období“). Místo termínu maximální délka, používá absolutní (čímž je myšlen zřejmě rozměr). Procentuální vyjádření píše bez mezer v případech, kde má být mezera atd.

Citace

V citacích a seznamu literatury je příliš chyb. Chyby jsou:

- V nerozlišení zdroje, který je vydaný jedním autorem v jednom roce (obvykle se značí „a“, „b“), například 2x Howells (1996) nebo 2x Auerbach (2011)
- V seznamu literatury je Hammer et al. (2001), v textu chybí
- Nekompletní citace: Sjøvold T. 1990. Estimation of stature from long bones utilizing the line of
a) organic correlation. Human Evolution.
b) Mnoho překlepů: American Journal for Physical Anthropology (je OF), Human bioarchaeology of the *transitiv* to..., fully method Fully method, *technique* nikoliv *technice* atd.

Autor několikrát cituje svojí bakalářskou práci, např. s. 5., kde se cituje v tezi, kterou sám nepotvrdil, např. že je frenologie nevědecká disciplína (Hošek 2010) a další týkající se historie antropometrie.

Členění kapitol a grafická úprava

Kapitoly jsou disproportionální a neobsahují požadované informace (např. v Cíli je popsáno rozvržení práce včetně metod a materiálu, v Diskuzi chybí samotná diskuze). Tabulky jsou standardní. Grafy nejsou upravené, písmo nečitelné. Vzhledem k charakteru práce, je tabulek a grafů v textu poměrně málo.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Diplomová práce působí odbytě, jednotlivé části na sebe navenazují a netvoří celek. Výsledky měření jsou nejasné. Formální stránka práce je slabá.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Může mít na vaše výsledky vliv pohlaví jedince?

Jaké jsou výsledky měření podle jednotlivých souborů?

Na s. 97 píšete, že existuje mnoho faktorů, které způsobují nemožnost odhadnout alternativní rozměry k BBH na lebce? Citujete zde Auerbach (2011), můžete nějaké vyjmenovat?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Nedoporučuji k obhajobě. V případě úspěšné obhajoby a prezentace všech výsledků – dobře.

Datum: 23.5. 2014

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Podpis: Anna M. Štábl